

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **svečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-egerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
 Za oznaniplačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
 Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljeništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.
 Upravnemu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 13. marca.

Da sedanje srednje šole ne zadoščajo več duhu časa, to se že skoro občno priznava. Njih organizacija je že zastarela in ni napredovala s časom. Res se je tu in tam s kako ministersko naredbo kaj prenaredilo, a vse te premene podobne so le krpam, ki se pritisnejo na staro obleko. Tu je treba radikalne reforme, ki se mora zvršiti brez zastarelih predvodov.

Vsakemu je jasno, da gimnazija, kakeršna je zadoščala potrebam pred 20, 30 ali celo 40 leti, danes ne zadošča več. V tej dobi so znanosti neizmerno napredovale, posebno pa prirodoznanstvo in tehnične znanosti. Pred 40 leti je mož, ki je dobro poznal klasike, lahko veljal za jako izobraženega, a dandanes se od občne izobraženosti kaj več zahteva in kaj družega. Neobhodno je treba, da ve tudi kaj od prirodoznanstva, da pozna vsaj bistva novejših izumljene, ki so popolnoma preobrazile naše življenje. Kdor nič ne ve jasnega o brzjavu, telefonu, električnej luči, ne more več veljati za občno izobraženega moža.

Za občno izobraženje imajo skrbeti srednje šole zlasti gimnazije. Te šole bode treba torej tako preustrojiti, da bodo zadoščale svoje nalogi. Minister Gauč je že obetal preorganizacijo gimnazij in realk, toda kakor se kaže, on posebno ne hiti s tem delom. Sploh pa on tudi ni mož po tem, da bi mogli vanj staviti posebne nade.

Dosedaj so vse njegove naredbe nekako malenkostne in so merile pred vsem le na to, da revnejim razredom prebivalstva zapro pot v srednje šole, da ne bodo kmetski sinovi izpodrivali v službah plemenitaških in uradniških sinov, kateri se večkrat ne odlikujejo s posebnimi sposobnostmi. Za reformo naših srednjih šol ta mož ni. Njemu je le za deveti razred, da se nekoliko podraži sedanje šolanje.

Pri reformi srednjih šol gre za važna načela, ne pa za malenkostne naredbe.

Pred vsem bode treba, da se v šolah bolj poučujejo realni predmeti, da se ta pouk vrši na bolj praktični podlagi, ne tako suhoporno in pedantično, kakor sedaj. Da se bode pa dobilo časa za pouk realnih predmetov na gimnazijah, naj se pouk grščine popolnoma odpravi, pouk latinščine pa primerno skrči. Mi priznavamo važnost klasikom

grškim in latinskim, a dandanes imamo že dovolj dobrih prevodov, da jih ni treba čitati v izvirniku.

Starokopitneži mnogo ugovarjajo odpravi ali omejitvi klasičnih jezikov na gimnazijah. Zanje navajajo razne uzroke. Tako se baje učenec pri učenji latinske in grške slovnice navadi še le prav logično misliti. Seveda to ne pomislico, da so slovnice novih jezikov ravno tako pripravne za pospeševanje mišljenja, kakor grška in latinska, zlasti slovnice slovanskih jezikov. Poleg tega pa logično mišljenje tako pospešuje pouk matematike, ki se bi moral jako razširiti. Drugi zopet zatrjujejo, da realistični predmeti le bistrijo um, pa ne blažijo srca. To je tudi lepa fraza, pa nič družega. Gospodje bi prišli v zadrgo, ko bi morali iz praktičnega življenja nam dokazati, da so možje, ki so se klasično izobraževali blažjega srca, nego realno izobraženi. Priznati bi morali, da se tudi mej klasično izobraženimi ljudmi dobe trdorčneži, mej realno izobraženimi pa tudi možje blagega srca.

Pa še nekaj družega plaši zlasti konservativce pred pomnoženjem realij v srednjih šolah. Mnogi mislico, da realno znanje spodbuje versko čuvstvo, kakor bi poznanje prekrasnega stvarjenja spodbavalo vero v Boga. Za to svoje mnenje nemajo družega povoda, da je nekaj prirodoznanstev bilo brezvercev. Pa brezverci se dobe tudi v krogih, ki se ne pečajo z prirodoznanstvom. Bili so pa tudi prirodoznanici, ki so bili kaj verni možje. Zmote, ki jih je morda prirodoznanstvo usejalo, dajo se zopet le s prirodoznanstvom odpraviti. Torej tudi ta ugovor ne velja.

Navajal se bode pa še nek drug ugovor proti razširjenju pouka v realijah na gimnazijah. Vsaj minister Gauč se je že večkrat izjavil, da realne gimnazije neso opravičile nad, ki so se stavile vanje. Toda tudi ta ugovor ne velja. Treba je le vprašati se, zakaj realne gimnazije neso uspevale. Mari ne zato, ker so jih tako organizovali, da živeti neso mogle. Bile so le spodne realne gimnazije, potem je pa dijak moral na gorenjo gimnazijo ali realko, kjer je seveda težje izhajal nego oni, ki so bili na gimnaziji ali pa realki, ker se ni niti gimnazijskih niti v realnih predmetov mogel takoj temeljito naučiti kakor gimnazijec ali realec. Drugačen uspeh bi pa bile imele, da so se bili napravili še višji razredi. Dobili bi bili tako obširno izbo-

ražene može, ki bi bili tako lahko stopili na vseučilišče ali pa na tehniko, pa tudi v praktičnem življenju si ložje pomagali nego gimnaziji. Zakaj pa uspevajo realne gimnazije v južnej Nemčiji in realke prvega razreda v severnej Nemčiji, na katerih se uči tudi latinščina in katere imajo od leta do leta več učencev. Iz teh šol je že prišlo mnogo vrlih mož, ki sedaj z uspehom delujejo na znanstvenem polju. Šole je le treba tako urediti, da uspevati morejo.

Sedaj ko smo ugovore proti realnim gimnazijam ocenili, hočemo še ob kratkem spregovoriti o reformi gimnaziji. Po našem mnenju bi bilo najbolje, da se osnuje jednotna srednja šola, kakor se misli na Ogerskem. Znanje latinščine itak ne škoduje nobenemu izobražencu. Spodnji razredi bi morali vsekakso biti skupni za realko in gimnazijo. Učenec, ki dovrši ljudsko šolo, še pač ne more vedeti, kje bi ložje izhajal na gimnaziji ali na realki. Pa tudi roditelji še tedaj ne morejo otrokovih zmožnosti prav presoditi. Mnogo kaj nadarjenih dijakov baš zaradi tega ne uspeva, ker so si izbrali napačni zavod. Dijak, ki je že nekaj let bil v srednji šoli, vender se o tem ložje odloči.

Risanje je tako velike važnosti za sedanji čas. Ne potrebuje ga le tehnik, ampak, tudi drugi izobraženi ljudje. Z risanjem se pa tudi pospešuje dober okus. Moralo bi se torej uvesti tudi na gimnazijah.

Podlaga prirodoznanstva je matematika in to bi se morala potem mnogo obširnejše poučevati. Pred vsem bi se pri njenem predavanju moralo gledati, da se bistri duh, pa tudi praktična stran bi se pozabljati ne smela. Sedanja metoda poučevanja matematike je napačna, ker je presuhoparna. Le pomislimo kako se dolgočasi učenec pri računanju s črkami, ko se mu pišejo dolge vrste x in y , večkrat ne da bi vedel kaj prav za prav pomenjajo. Koliko več veselja bi imel, ako bi se mu takoj skušalo pojasniti na lahkih jednačbah. Saj vidimo, s kolikim veseljem mnogi, ki neso baš prijatelji matematike, računajo računske naloge, ki se semertterja objavljajo po beletrističnih listib. Če učenci ne uspevajo v matematiki, neso krivi le učenci, ampak mnogokrat učitelji. Za matematiko ni treba posebne nadarjenosti, kakor za pesništvo, temveč le naravnega razuma, katerega gotovo

LISTEK.

Zgodovina Pugačovljevega punta.

(Spisal A. S. Puškin, iz ruskega preložil — o.)

(Dalje.)

Pugačov je zasedel trdnjavi Tocko in Soročinsko in je z navadno drznostjo po noči, v silnem viharji in sneženji napadel prednje oddelke Golicina, major Puškin in Jelagin pa sta ga odbila. V tej bitki je bil ubit hrabri Jelagin. Ravno ta čas se je Mansurov združil s knezom Golicinom. Pugačov ni utegnil začgati trdnjav, ki jih je zapustil, in se je nazaj pomaknil k Novosergijevski. Golicin, pustivši v Soročinski svojo zalogo pod stražo štirih sto mož z osmero topov, je šel čez dva dni dalje. Pugačov se je vzdignil proti Illecemu gorodku, pa se je mahoma obrnil proti Tatiščevi, v njej obsedel in začel utrjevati se tam, Golicin je poslal v Illecki gorodok podpolkovnika Bedrjago s tremi eskadroni konjice podpiranimi s pehoto in topi, sam pa je šel naravnost na Perevolocko, kamor se je tudi

vrnil Bedrjaga) odtod, pustivši tovore pod stražo jednega batalijona pod polkovnikom Grinevim, napotil se je pod Tatiščeve.

Pugačov je bil trdnjava, ki jo je preteklo leto vzel in sežgal, že zopet popravil. Zgorele lesene utrdbe so bile nadomeščene z sneženimi. Golicin se je začudil nad razpoloženji Pugačova, ker ni pričakoval od njega takega znanja v vojni skušnji. Golicin je odredil s početka tri sto mož, da bi ogledali sovražnika. Puntarji so se potuhnili, jih pustili prav do trdnjave, in najedenkrat naredili silen izkok, pa dva eskadrona, pomagajoča prvim, sta jih udržala. Polkovnik Bibikov je še to uro poslal lovec, kateri so tekli, s krpljami na nogah, po globokem snegu in zaseli vse ugodne višine. Golicin je razdelil vojsko v dve koloni, začel bližati se in pričel ogenj, na katerega so odgovorili iz trdnjave ravno tako silno. Streljanje je trajalo tri ure. Golicin je razvidel, da z jedinimi topi zmagati bi bilo nemogoče in je ukazal generalu Freimanu, z leve kolono iti na naskok. Pugačov je postavil proti njemu sedem topov. Freiman jih je vzel in se vrgel na oledeneli nasip. Puntarji so se branili kakor

besni, pa so bili vendar prisiljeni umakniti se pravilnemu orožju in spustili so se v beg na vse strani. Konjica, do sedaj še nedeluoča, zasledovala jih je po vseh cestah. Prelivanje krvi je bilo strašno. V trdnjavi sami je padlo do tisoč tri sto puntarjev. Dvajset vrst daleč okoli Tatiščeve ležala so njih trupla, Golicin je zgubil do štiri sto ubitih in ranjenih, mej temi čez dvajset častnikov. Zmaga je bila odločilna. Šest in trideset topov in čez tri tisoč ujetih je prišlo zmagovalcu v roke. Pugačov se je s šestdeset kazaki prebil skozi sovražnikovo vojsko in pridirjal z dvanaestimi od njih v Berdsko slobodo z vestjo o porazu svojem. Puntarji začeli so pobirati se iz Berde, nekateri na konji, nekateri na saneh. Na vozove so nakopičili naropano premoženje. Ženske in otroci so šli peš. Pugačov je začukal razbiti sode vina, ležeče v njegovi biši, ker se je bal piganstva in punta. Vino udrlo je po ulici. Mej tem je mislil Šigajev, ko je videl, da je vse zgubljeno, zasluziti si pomiloščenje, in je zadržavši Pugačova in Hlopuso, poslal k Orenburškemu gubernatorju s predlogom, da mu izda samozvanca in prosil, naj se mu da signal z dvema topnima

vsakdo prinese v šolo. Da se mu ni dalje razvil, je večkrat šola kriva. Za bistrenje umna pa ne zadošča več dosedanja Euklidova matematika, kakor se sedaj razlaga v srednjih šolah, temveč posebno novejša geometrija in funkcionalna teorija, katera se ne bavi z matematičnimi stvori, kateri so, preiskajoč njih svojstva, temveč se bavi s tem, kako da nastajajo. Zatorej je ta del matematike tako pripraven za podlago filozofije.

Ker je pa poznanje elementov višje matematike tudi velike važnosti za učenje prirodoznanstvenih predmetov, bilo bi primerno, da se uvede elementi višje matematike v gimnazijo. Saj se je to tudi zgodilo v Nemčiji na mnogih zavodih, kjer že predavajo diferencialno in integralno računstvo. Mnogo časa bi se pridobilo s tem, da bi se predmeti ne ponavljali v višjih razredih. Mi priznavamo sicer neko važnost ponavljanju, a vendar je sedanja uredba prej škodljiva nego koristna. Mnogokrat se dijak baš zaradi tega v zgornjih razredih ne uči, ker misli, da že vse zna, ker se je že jedenkrat učil. Pri nekaterih predmetih pa ponavljanje tudi ni tako potrebno.

Baš pri matematiki dijaki lahko ne pozabijo, kar so se naučili, če ume profesor pametno zidati na to, kar so se poprej učili. Kadar se pa ponavlja, naj se ne ponavlja paragraf za paragrafom, temveč naj se poskuša z raznimi nalogami poklicati ono, kar se je dijak učil zopet, v spomin. Te naloge je dobro, če so nekako sistematično urejene. Pri tem dijak poprejšnje ponavlja, pa se še vedno kaj novega nauči. Tako se ponavlja v pruskih srednjih šolah planimetrija v terciji in sekundi (5. do 7. leto) na raznih konstrukcijah, po teoriji geometričnih pomembnih in podobnih stvorov. Na ta način se vse ponovi, a vendar učenec se še vedno kaj novega nauči.

Govorilo se je tudi, da bi se uvel še 9. razred na gimnazijah. To bi bil udarec za starše, ki imajo sinove v šolah. Pač bi pa mi ne ugovarjali 8. ali še 9. razredu za one učence, ki pojdejo na tehniko in podobne šole. Toda tukaj bi se morale študije na politehniki tako premeniti, da bi se čas učenja vendar ne zdaljal. Oni matematični in prirodoznanstveni predmeti, ki so podlaga tehničnemu učenju vseh strok, naj bi se prestavili na realko. Zopet nov preobrat bodo rekel marsikdo, drugemu se bodo to zdelo kar smešno. Pa to bodo rekel le oni, ki razmer po svetu ne pozna. Tako uredbo imajo na Virtemberškem in Badenskem že upeljano, kjer se na realnih gimnazijah in realkah omenjeni predmeti poučujejo, je potem dijaku, ki je dovršil tako srednjo šolo, le dve ali tri leta treba biti na politehniki. S tem se doseže isti uspeh, dijaki pa se ceneje izšolajo, ker je življenje v manjših mestih ceneje, nego v večjih, kjer so velike šole.

Za nas Slovence bila bi pa taka uredba že zaradi tega važna, ker je mogoče, da kdaj dobimo slovensko realko, tehnike pa seveda nikoli. Inženjerji, ki bi se učili v slovenščini vse one predmete, ki so podlaga strokovnemu znanju, bi se gotovo hitro privadili slovenskemu uradovanju.

Novi jeziki imajo danes tudi večjo važnost, mej drugim tudi slovanski in tudi na te se bode ozirati treba pri reorganizaciji srednjih šol. Pa za sedaj končamo, bomo pa o priliki o tem vprašanju

streloma. Stotnik Loginov, spremljajoč poheg Pugačova, oglasil se je pri Reinsdorp s to vestjo. Ubogi Reinsdorp ni smel verjeti svoji sreči in celi dve uri se ni mogel odločiti, da bi bil dal zahtevani signal! Pugačova in Hlopušo osvobodili so mej tem prognanci, nahajajoči se v Berdi. Pugačov je zbežal z desetimi topi, z naropanim plenom in z dvema tisoči ostale druhal. Hlopuša je pridiral v Kargalo z namenom, rešiti ženo in sina. Tatari so ga zvezali in poslali naznanit k gubernatorju. Slavnega kaznjencu pripeljali so v Orenburg, kjer mu je bila končno odsekana glava v juniji leta 1774.

Prebivalci Orenburga, ki so zvedeli o svojem osvobojenju, planili so v trumah iz mesta s šest sto mož pehote, katere je Reinsdorp poslal v popuščeno slobodo in se polastili živeža. V Berdi dobili so osemnajst topov, sedemnajst sodov bakrenega denarja in obilo kruha. V Orenburgu so se hitro zahvalili Bogu za nepričakovano rešitev. Golicina so blagoslavljeni. Reinsdorp mu je v pismu svojem čestital na zmagi in ga imenoval rešitelja Orenburga. Od povsod so jeli voziti živež v mesto. Nastalo je izobilje in bedno šestmesečno obsedanje je bilo v jednem radostnem trenutku pozabljeno. Dne 26. marca

še več spregovorili. Toliko mislimo, da je že iz poslednjega jasno, da novemu času je treba nove šole.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 13. marca.

Nasprotja mej desničarji so jako velika, pa vendar je pričakovati, da letošnja pomlad še državnozborska večina ne razpadne. Predlogi, o katerih se sporazumeti ne morejo, bodo se odložile do jesenskega zborovanja. Do tedaj se morda nemški konservativci kaj premislico, da se ne bodo upirali poljskim željam glede odpisa zemljiško-odveznega dolga. Nov šolski zakon se pa itak ne bodo več rešil v sedanjem legislativnem dobi. Komisija gospodske zbornice vse prepočasi dela, da bi prišel letošnjo pomlad v zbornici samej na vrsto. Ako pa bodo gospodska zbornica še le jeseni se v plenumu bavila z njim, potem zbornica poslavcev ne bodo več imela časa vzeti ga v obravnavo, ker zadnje zasedanje itak ne bodo dolgo. Načrt bodo obležal v šolskem odseku zbornice poslancev. Tudi baš ta zadeva ni pripravna, da bi se zbor z njim bavil še pred novimi volitvami. Sedanja večina utegne torej ce'o ostati do konca sedanja legislativne dobe, če jej kaj posebnega ne naredi konca, zlasti, ker se Poljaki tudi morda s tem zadovolijo, da se odpis zemljiško-odveznega dolga še odloži. Sami itak ne čejo storiti prvega koraka za zjednine z levico, da bi se jim ne očitalo, da so razbili sedanje državnozborsko večino, temveč le zahtevajo, da naj jim pogradi pot vlada. Pri novih volitvah se bodo pa stvari radikalno premenile. Staročehi se bodo morali odločno izjaviti proti verski šoli, če nečejo zgubiti vsega zaupanja. Nemški konservativci bodo pa morali odločiti se od ostale desnice, ker drugače ne bodo več voljeni, ker sedanja državnozborska večina jim ni pomogla do verske šole. Svojim volilcem so vedno obetali, da jim priboreversko šolo, zlasti pomanjšanje bremen za šolstvo. Ker tega ne so dosegli s sedanjimi zavezniki, bodo jih volilci prisilili, da se postavijo na svoje noge, posebno ker jim Lienbacherjeva stranka podkopava tla. V novem državnem zboru bodo razmerje strank precej drugačno.

Staročehi profesorji se boje predavati na češkem vseučilišči, ker se boje demonstracij. Tako predvčeraj Kvičala ni predaval. Predvčeraj je 800 čeških dijakov hotelo imeti, da bi se posvetovali, kako naj nadalje postopajo proti staročehškim profesorjem, pa so jih policisti razgnali.

Gospodska zbornica ogerška je jednoglasno vsprejela predlogo, da se grofu Andrassy-ju postavi v Budimpesti spomenik na državne stroške. Potem je pa po kratkej debati vsprejela budget v generalnej in specijalnej debati.

Vnajme države.

Volitev budgetne komisije v francoskej zbornici ni bila baš ugodna za vlado. Vlada hoče najeti večje posojilo in preustrojiti davke. Iz 37 voljenih članov jih je pa 5 za posojilo, 8 pa odločno zoper. Drugi priznavajo potrebo dolične reforme in tudi proti posojilu neso naravnost, a vendar misijo, da bi se moralno pred vsem gledati, da se kaj prišedi v državnem gospodarstvu, zlasti pri vojski. Ne ve se zato, kakšen bode izid posvetovanj budgetne komisije. Kdo ve, se li bode vlada mogla vzdržati, kajti budgetna komisija je v Franciji vrgla že več vlad.

Tudi v Rimu bi bilo kmalu prišlo do ministerske ali pa do parlamentarne krize. Znani Imbriani je v zbornici italijanskej se jezik nekaj čez vlado, ki dela ovire irredentovcem in pri tem o ministarskem predsedniku rabil razne ne laskave besede. Predsednik zbornice ga je sicer opomnil, da naj drugikrat v parlamentu rabi spodbnejše

je prišel Golicin v Orenburg; prebivalci so ga vsprejeli z nepopisno slavo.

Bibikov je z nestrpljivostjo pričakoval tega preobrata. Zaradi hitrejšega vojnega delovanja odpotoval je iz Kazani in v Bugulmi ga je doletela vest o popolnem porazu Pugačova. Neizrečeno se je razveselil. „Zdaj še le se mi je mlinski kamen odvalil s srca (je pisal dne 26. marca ženi svoji). Danes ustupijo moji v Orenburg; nemudoma pohitim tudi jaz tja, da bi se še hitreje povrnil svojim. Pa koliko je las osivel v bradi, to Bog vidi; na glavi pa je pleša še večji postala: vendar hodim po mrazu brez vlasulje.“

Mej tem je Pugačov, ogibaje se razposlanih patrolj prispeval zjutraj dne 24. marca v Seitovsko slobodo, jo sežgal in se podal k Sakmarskemu gorodu nabirajo po poti novo drubal. On je misil brez dvombe, da mora Golicin iz Tatiševe z vsemi svojimi silami obrniti se k Jaickemu gorodku in kar hipoma se spravi na pot, da bi vnovič zasedel Berdsko svobodo nadaje se nepričakovano polasti se Orenburga. Golicin, ko je zvedel o takih držnosti po polkovniku Horvatu, zasledovavšim Pugačova prav od Tatiševe, pomnožil je svojo vojsko

izraze, a Crispis tem ni bil zadovoljen in je zahteval, da naj se Imbriani da resen ukor, kar pa predsednik Biancheri ni hotel storiti. Crispis je stvar spravil pred ministerski sovet, ki je sklenil poslati Biancheriju pismo, v katerem se zahteva, da naj Crispisu da zadoščenje. Sedaj se je pa Biancheri čutil razdaljenega, dal svojo demisijo in je vladu s tem spravil v zadrego. Ko se je v zbornici prečitala odpoved Biancherija, je Crispis ustal in predlagal, da se ne vsprejme. Ko je vsa zbornica bila za to, da Biancheri še ostane predsednik, se je ta udal, Crispis pa ni dobil nobenega zadoščenja.

V deženem zboru pruskom je poljski poslanec Szumula pri posvetovanji v budgetu komisije za naseljevanje Nemcov v vzhodnih pokrajinalah svaril pred grdim ravnjanjem s Poljaki. Potrebovali jih bodo v vojni z Rusijo. Če se vojna na dve strani ugodno konča, tudi Nemčija ne bodo mogla osvojiti si pribaltijski pokrajini drugače, da ima varno ozadje. Govornik je preverjen, da bodo Nemci moralni prisvojiti si prej ali slej pribaltijske pokrajine. — Nemcem ta govor ni ugajal in mnogi so ugovarjali. V Berolinu ne žele vojne z Rusi, zato jim taka izzivanja ne ugajajo. Poslanec s svojim govorom ni nič koristil poljskej stvari, temveč le škodoval. Nemci zaradi tega ne bodo nič le pše s Poljaki ravnali, Rusi jim bodo pa še manj zaupali.

— Za Poljake so se pa tudi potegovali Rückert, Windthorst in Poljak Jazdzewski. Prvi je posebno hudo prijemal Bismarckovo politiko in slikal njene neuspehe. S tem, da je preganjal katolike, socialiste in Poljake, je le utrdil te stranke. Govornik je nagnal, dā so Poljaki tudi pruski državljanji in se zato mora z njimi kakor z državljanji ravnati. Več konzervativnih in narodno-liberalnih govornikov je zagovarjalo vlado naglašajoč, da se mora nemštvu zavarovati pred Poljaki. Seveda se je nazadnje ta točka budgeta tudi vsprejela.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Sobotna številka Tržaške „Edinosti“ bila je zaplenjena zaradi članka „Slavjanskij v Trstu“. Včerajšnja številka ima dve strani priloge.

— (Slavjanskij v Zagrebu.) Povodom koncertov ruske družbe pokazal je kraljevski Zagreb, da se v njegovega prebivalstva žilah kroži nekoliko iskrenej kri, nego li v megleni Ljubljani, da je pa v hrvatski metropoli tudi politični vzduh ugodnej nego pri nas. Dočim se je pri nas sprva koncert zabranil, češ, prišlo bode do demonstracij, zahtevala se bode ruska himna, dočim so se pri sestavljanji programa delale razne ovire in težave, se v Zagrebu vsega tega ni videlo. Narod pozdravljajal je z živoklici Slavjanskega in njegovo družbo na ulici in javnih prostorih, spremil ga na kolidvor, kjer klicev „Živeli!“ in „Zdravstvuj!“ ni bilo ne konca ne kraja. Pozdravljanje z robci pa je trajalo, dokler ni vlak izginil na vidiku. — Kolika je bila v Zagrebu udeležba, presoja naj blagovoljni čitatelj potem, da je bilo, kakor trdi „Hrvatska“, v vseh štirih koncertih vsakikrat do tri tisoč ljudij, zadnji večer pa je dvorana „Sokolova“ bila tako polna, da bi po besedah „Obzorovih“ niti „zrno prosa nebi više na šlo mješta.“ Poslednji večer dobila je gospa Slavjanskaja velik šopek, Slavjanskemu poklonil je dr. Mazzura v imenu meščanstva velik srebern venec v rudečem etuviji, pravoslavna občina pa srebern venec v modernem etuviji. „Sokol“ izročil mu je venec svežih cvetlic z monogramom, a predno je pričelo petje, usul se je z galerije na ruske pevce pravi dež malih

s pehotnimi oddelki in kazaki, ki so bili v Orenburgu, vzel konje svojim častnikom za poslednje, šel nemudoma samozvancu naproti in ga srečal v Kargali. Pugačov je razvidel svojo pomoto in se je cel nazaj pomikati, dobro uporabljajoč ležo mesta. Na ozki poti nastavil je proti Bibikovu in Aršenovskemu sedem topov in se pod njih zaštitno urno zagnal k reki Sakmari. Tu so pa prispeli topi k Bibikovu; ta je zasedel goro in postavil baterijo. Horvat v zadnji soteski je planil na puntarje, jih vzel tope, jih pognal v beg, zasledoval osem vrst njih tolpe in z njimi vred ustupil v Sakmarski gorodok. Pugačov je zgubil poslednje tope, štiri sto mož ubitih in tri tisoč pet sto ujetih. Mej poslednjimi nabajali so se tudi glavni njegovi soudeležniki: Šigajev, Počitalin, Padurov in drugi. Pugačov je bežal s štirimi tovarniškimi kmeti k Prečistenski in odtod k Uralskim tovarnam. Utrujena konjica ga ni mogla dohiteti. Po tej odločilni zmagi se je Golicin vrnil v Orenburg, naložil Freimanu pomirenje Baškirije, Aršenovskemu iztrebljenje novomoskovske ceste, Mansurova pa je postal v Ilecki gorodok, da da bi vso to stran iztrebil in šel osvobodit Simonova.

(Dalje prih.)

šopkov, katerih je bilo nad tisoč. — Slavjanskemu so hrvatske tamburice izredno prijale in rekeli je, da bode skušali, uvesti jih v svoje koncerte. Tamburaši in pevci „Kola“ podarili so njegovej gospodični hčerki jedno tamburico. — Včeraj bil je Slavjanskij v Karlovci, kjer je bil z vsem svojim zborom pri gospej baronovki Ivki Vranicanijevej povabljena na obed. — V Zagrebu bo Slavjanskij dne 16. in 17. t. m. zopet koncertoval. Tudi v Oseku predi še jeden koncert.

— (Izjava škofov.) Gospodske zbornice šolska komisija imela je včeraj kratko sejo. „Wieners Abendpost“ objavlja iz dotednega zapisnika izjavu, katero so kardinal Schönborn, knezoškop Zwerger in knezoškop Misija kot zastopniki avstrijskih škofov podpisali in v kateri naznana, kako bi se šolski zakoni iz l. 1869 in 1883. imeli predrugačiti, da bi zadoščevali katoliške cerkve opravičenim zahtevam. To bode le tedaj možno, ako se ne bode kratila svoboda vere in vesti, ako bodo šole urejene na katoliški podlagi. Zatorej se zahteva: 1.) Javne ljudske šole imajo se urediti tako, da da bode katoliškim otrokom možno, obiskavati jih redno, ne da bi bili pomešani z otroki drugih verouzgodovanj. 2.) Na katoliških ljudskih šolah morajo vsi učitelji biti katoličani, vzgojeni na katoliških učiteljih in morajo biti usposobljeni za poučevanje veronauka. 3.) Pri nameščevanju učiteljev na takih šolah ima se katoliške cerkve organom dovoliti potrebni upliv, da se prepričajo o primerenem delovanju učiteljev, ki se imajo namestiti. 4.) Pouk v veronauku ima se razširiti s tem, da se bodo zanj uporabljali tudi učitelji. Ostali pouk, učni načrti in učila imajo se urediti tako, da bode vse v jednotnem soglasju s katoliškim značajem šole. 5.) Glede nadzorovanja ljudskih šol in učiteljih mora se cerkvi omogočiti, da dejalno čuva in pospešuje katoliški značaj. Napisled izjavljajo podpisanci, ne da bi se dotikali političkih uvaževanj, da so pripravljeni, glede svojih terjatev s pristojnimi faktorji nadalje razpravljati. — Naučni minister Gauč je na to odgovoril, da se mora vlada o tej izjavi še resno in temeljito posvetovati. On bode o tem obvestil ministerski svet, česar sklepne bode potem naznanil. V ta namen naj se seja zaključi, kar se je tudi zgodilo. — „N. Wr. Tagblatt“ piše, da je gospodske zbornice srednja stranka s to izjavijo jako nezadovoljna, kajti že z ozirom na vojsko je nemogoče zopet ustaviti konkordatsko šolo. Čehi so tudi kako zlovoljni, ker so škoje glede šole zapustili autonomistično stališče. Misli se, da bode izjava škofov pospešila desnice razpad.

— (V Št. Ožbaltu) umrl je v torek tamšnji g. župnik g. Ivan Nemanič, v 34. letu dobe svoje.

— (V Rudniku) bil je včeraj kot župnik kanonično umeščen g. Gregor Šlibar, bivši kapelan pri D. M. v Polji.

— (Politiško društvo „Edinost“) ima v nedeljo, 16. t. m. ob 10^{1/2} uri predpoludne odborovo sejo.

— (Hrvat v Slavjanskega zboru) Te dni došel je v Zagreb h. g. Dumičiću preprost dalmatinski zidar. Imel je delo v kleti, a pustil delo in izrekel, da hoče pevati. Gosp. Dumičić ga vpraša, kaj zna peti, a zidar odgovori, da zna „Liepa naša domovina“. Gosp. Dumičić se je prepričal, da ima Dalmatinec krasno grlo in svež tenor in pelje ga k Slavjanskemu. Poslednji čuvši ga peti „Liepa naša domovina“ in „Maričica mala“, vsprijel ga je takoj v svoj zbor.

— (Mohorjeve družbe tajnik) objavil je v „Miran“ nastopni dopis: Dopisnik iz Beljaške okolice v zadnji številki „Mira“ izrekel je željo, naj bi se v „Slov. Večernicah“ ali pa v „Koledarji“ družbe sv. Mohorja mej drugim berilom priobčeval tudi po jeden igrokaz za slovensko ljudstvo. Ta misel je izvrstna, in prav nič se ni bati tega, kar pravi slavno uredništvo v „opazki“, da bi se moglo družbi zaradi take tvarine kaj očitati, češ, da je postala glumačka ali pa celo prestopila svoj delokrog. Saj je omenjenima dvema knjigama glavni namen, prinašati leposlovnega blaga „v pouk in kratek čas“, in ta namen se dosega ravno tako dobro z lepimi igrokazi ali dramatičnimi prizori, kakor pa z navadnimi povestmi; knjiga postane le še tem zanimivejša, čim raznoličnejši so spisi po usebini in obliki. Samo tega se je bati, da bo takih stvari še teže dobiti od naših pisateljev, kakor pa dobrih, družbi ugajajočih povesti. Sicer pa nazna-

njam, da sem iz istih razlogov, kakoršne navaja g. dopisnik, že začetkom tega leta zaprosil znanega družbinega pisatelja za dramatičen prizor, ki naj bi prišel s podobo že v prihodnjem kaledarji. Morda ss s temi vrsticami vspodbudi še kak drug pisatelj, ki v dramatični obliki spiše kaj kratek za družbo ter jej pošlje spis v pregled. Za vugled naj bi služili podobni spisi drugih literatur, prirejeni za predstave v katoliških odgojiščih in društvenih rokodelskih pomočnikov. Oseb v igroku, menj ko jih je treba, bolje je. Bog daj srečo!

— (Mestni svet Tržaški) je v tajni seji glede učiteljskih mest ukrenil tako: Nekdanji ravnatelj šole v Rojanu, Jurij Bonin, ostane kot učitelj na istej šoli, na njegovo mesto je imenovan učitelj Štefan Klemenčič. Anton Požar je imenovan ravnateljem ljudske šole v Trebčeh, Josip Mozetič v Barkovljah, Josip Jančer na Ketrnari, Matej Masten na Vrdeli, Anton Valentincič na Opčinah, Josip Koren na Proseku, Josip Perrot v Bazovici, Anton Čargo v sv. Križi in Ivan Sovič v Skednji.

— (Iz Slavine) se nam poroča 12. marca: (Otok prepuščen samemu sebi — žrtva ognja.) — Bilo je včeraj okoli dveh popoludne. Po ulici skače in dirja nekaj gorečemu snopu podobnega. Sosedje pribite ter spoznajo človeško bitje vse v plamenu. Z vodo in prstjo so gasili, toda prepozno! Štiriletna deklica bila je toli opečena, da za njo ni bilo nič več upanja. Ob 9. uri zvečer je izdihnila svojo angeljsko dušico. Kdo je kriv tej nezgodi? Oče, stari oče in dekla ne, kajti ti so šli po opravku z doma. Jedina nje varuhinja mačeha pa jo je skrbno pozaklenivši svoje shote popustila samo doma v kuhi, na ognjišči pa je plapolal ogenj ter odšla v gostilno. Še le po dolgem iskanji seje vrnila k revi do smrti opečeni. Kdo je tedaj kriv nezgodi? Mačeha! Ne sme se trditi tega. Pač pa je kriva morda tista moč, katera marsikatero žensko slepo od doma vleče, to je: obiranje ljudij, nabiranje dvomljivih snovij, celo za anonymna pisma in marsikaj temu podobnega. Ona nabira, nje varovanka pa — gori; nje mož, cerkovnik bo pa — zvonil.

— (V Velikih Laščah) vršile se je 19. januarja t. l. volitev v občinski odbor. Županom je izvoljen poštar Matija Hočvar; odborniki: Josip Pavčič, nadučitelj, Ljudevit Salloker, zdravnik in Ignacij Virant, zemljak.

— (Nova Knjižica.) Marljivi gosp. Anton Kos, učitelj v Središči, izdal in založil je lično knjižico „Na rodne legende za slovensko mladino.“ Rokopis tej knjižici je kritično pregledal gosp. dekan Skuhala in se o njem prav pojavljal izrazil. Knjižica, ki ima 39. str. in stane le 18 kr., obseza 22 legend (Najslajši smeh, Prevzetna kmetica, Jezus in plavice, Jezus in ošabni kosec, Jezus in sejalec, Bodimo usmiljeni in odkritosrčni, Jezus in sv. Peter, mlatiča, Dvombe sv. Petra nad božjo pravičnostjo, kako je sv. Peter konja podkoval, Nepotreben strah sv. Petra, Sv. Peter — godec, Kako se sv. Peter nepremišljeno izda, Kako je sv. Peter hotel zemlji vladati, Kako sta Zveličar in sv. Peter na planem prenočila, Zakaj nema volk več take moči v križi, kakor jo je imel poprej, Kako je sraka nastala, Kako so bučele nastale, Od kod je vinska trta, Od kod so gobe, Sv. Martin, Sv. Gregor.) Po tej vsebini vsakdo razvidi, da je knjižica priporočila vredna in prikladna za našo mladino.

— (V Bobinjski Bistrici) bili so 14. februarja t. l. povodom volitve v srenjsko predstojništvo izvoljeni nastopni posestniki: Jakob Preželj, srenjskim predstojnikom; Josip Sodja, Martin Ravnik in Ivan Mencinger iz Bistrice, Josip Rozman z Polja, srenjski svetovalci.

— (Za dijaško kuhinjo v samostanu č. gg. o. minoritev na Ptuj) so znova nastopni p. n. čestiti gospodje blagodušno darovali: G. dr. Jakob Ploj, odvetnik, 4 gld.; g. Kunsteck Lukež, prof., 2 gld.; g. Klobučar Anton, c. kr. sodn. pristav, 2 gld.; g. Cilenšek Martin, profesor, 1 gld.; č. g. Majcen Ferdo, profesor, 1 gld.; č. g. Bratuš Alojzij, beneficijat, 1 gld. 5 kr.; č. g. Črnko Marka, korvikar, 1 gld. 5 kr.; č. g. Šalamon Frančišek, mestni kapelan, 1 gld. 5 kr.; č. g. Čuš Janez, kapelan v Wettmannstättenu, 5 gld.; po č. g. Majcenu Ferdu: preč. g. Meško Davorin župnik pri sv. Lovrenci v Slov. Gor., 5 gld. in č. g. Slekovec Matevž, župnik pri sv. Marku pod

Ptujem, 5 gld. Vsem tem preblagim dobrotnikom in iskrenim ljubiteljem izrekamo gimnazisce mladine najprisrčnejšo zahvalo in stoterni „Bog plati!“ Nadaljnje milodare vsprijema preč. g. o. Benko Hrtiš, gvardijan in župnik na Ptujem.

— (Razpisano) je mesto načelnika zemljishnih knjig pri deželnem sodišči v Ljubljani, Prošnje do 24. t. m. — V Dragatuši razpisani sta druga in tretja učiteljska služba. Plača 450 gld. in 400 gld. s prostim stanovanjem. Za tretje učiteljsko mesto želi se ženska moč.

Telegami „Slovenskemu Narodu“:

Vadovice 12. marca. Ob 10. uri začel je predsednik čitati obsodbo. Obsojeni so: Klausner na 3, Herz na 4, Löwenberg in Landerer vsak na 4 leta in šest mesecev, Neumann na tri, Ivanicki na poldruge leto, Sadger, Barber in Schöner vsak na dve leti, Wasserberger na poldruge leto, Ehrlich in Einhorn vsak na jedno leto teške ječe. Gonjači dobili so od treh mesecev do šest tednov. Vsi krivci obsojeni so v troške. Herz in Löwenberg, Neumann in Ivanicki pa še posebej vsak na 100 gld. globe, katero imajo plačati vojaškemu eraru.

Rim 12. marca. V zbornici predložil Crispin zakonski načrt, da se postavi Mazziniju narodni spomenik v Rimu in zahteval za ta predlog nujnost.

Berolin 12. marca. Zbornica odklonila Stablevskega predloga, da bi se pri poučevanju poljskih otrok v veronauku uporabljal poljski jezik.

Rim 13. marca. Zbornica dovolila s 143 proti 89 glasom 17,500.000 frankov za brezdimni smodnik in zgradbo potrebne tovarne.

Budimpešta 13. marca. Zbornici poslancev naznani Tisza, da je danes dal svojo ostavko in cesarja prosil, da bi jo vsprijel. Naravna posledica tega, da odloži zbornica seje za malo časa, dokler se ne sestavi novi kabinet. Tisza načrtal je potem nagibe svoji ostavki. Ti nagibi so jedino le iskatki v njegovem stališči glede domovinskega zakona. Predsednik odloži zasedanje, dokler ne dojdje vesti o sestavi novega ministerstva.

Razne vesti.

* (Razmere na turških poštab.) Če prineseš pismo na turško pošto, moraš biti kako previden. Pismo položiš na mizo uradniku, ki zahteva jeden pijaster. Denar položiš na mizo in čakaš dalje. Uradnik položi denar in pismo na stran. Uradnik te vpraša čez nekaj časa, kaj bi še rad. Odgovoriš, da čakaš, če se bode prava znamka pritisnila na pismo. Uradnik jo sedaj pritisne. Ti pa še ne smeš oditi, temveč moraš še čakati. Uradnik te zopet vpraša, kaj želiš. Odgovoriš mu, da se marka mora še prekolekovati. Uradnik smeje se pritisne pečat in ti sedaj brez skrbi odideš, kajti uradnik nema nobenega interesa sedaj, da bi pismo poneveril, če morda iz njega debelosti ne sklepa, da bi utegnila notri biti kaka večja vrednost. Če pa nesi tako previden, se pa pismo v kak kot vrže, pijaster ki si ga plačal, pa zgne v uradnikov žep. Jednako moraš biti previden pri oddaji brzjavk.

* (Sultanova konjarnica.) Konjarnica sultana maročanskega ima 15 konj, ki so vredni toliko kakor kaka kneževina. Trije so arabske, dva pa berberske pasme. Vsak tak konj ima več sto let nazaj sezajoč rodonik, ki je podpisani od prič in potren s cesarskim pečatom. Porod konj se vrši vselej v navzočnosti petih prič. Najlepši izmed teh petih konj je „Sohair“, katerega jezdil sultani le ob velikih praznikih ali pri vsprijemu kacega princa. Sultan pa ima še drugo konjarnico za rodbino svojo in sluge, v katerej je 700 konj.

* (Hitro pravosodje.) Redno pravosodje v Ameriki je kaž počasno, pa je ondu tudi krajše postopanje. Dne 27. februarja je pet oseb hotelo razdreti železnični nasip meji Arkanason in Lusiano, da bi vlak skočil iz tiru. Tri so prijeli in takoj ustrelili, 2 sta ušla.

* (Neke za ženske.) Ruska baronka Kiara Deckler v Tiflisu namerava zbrati album ženskih lepot zadnjega desetletja devetnajstega stoletja. Zaradi tega pozivlje ves ženski svet, da naj pošljajo fotografije svoje v Tiflis, seveda le one, katere se prištevajo krasoticam. Te fotografije ocenjevale se bodo po strokovnjakih o sodbi ženskih lepot in se bodo vzele v napominani album. Ta album hrani bodo potem etnologičko društvo v Moskvi, da se bodo še pozni potomci lahko divili krasoticam našega veka. Torej, lepotice, pozor!

SLOVANSKI SVET

prinaša v 5. številki naslednjo vsebino: Prav stavljeni vprašanje. — O kritiki dr. Mahniča. II. K nasprotniškim razpravljanjem o nam očitanem razširjanju protestantskih načel. (Dalje.) — Koncerti Slavjanskega. — Dimitrij Aleksandrovič Agrenjev-Slavjanski. — Ruske drobtinice. — Dopisi. Iz Prage. Iz Galicije. — Pogled po slovanskem svetu. a) Slovenske dežele. b) Ostali slovanski svet. — Književnost.

"SLOVANSKI SVET" izhaja po dvakrat na mesec, vselej 10. in 25. dne meseca, in se posilja naročnina izdajatelju "SLOVANSKEGA SVETA" v Gorico. — Naročnina znaša: za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četr leta 1 gld. Za Ljubljanske naročnike in dijake velja: celoletno 3 gld. 60 kr., poluletno 1 gld. 80 kr., četrletno 90 kr.

LJUBLJANSKI ZVON

stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četr leta gld. 1.15.

Vabilo.

Jutri dne 14. t. m. je izredno važna vaja čitalniškega pevskega zborna. Želeti je, da se gg. pevci udeležete vaje polno številno. Čitalniški pevski odbor.

Tujci:
12. marca.

Pri Maliči: Heller, Kölbel, Kauscheg, Vogel z Duna. — Manz, Fluri z Bavarskega. — Opoleck iz Prage. — baron Lazzarini, vitez Guttmansthal iz Gradca. — Krill iz Heba. — Hofbauer iz Tržiča. — Muschitz iz Švice. — Bingisser iz Spitala.

Pri Južnem kolodvoru: Logar iz Dinjana. — Čop iz Most.

Pri Bayarskem dvoru: Snoj iz Sterjaka. — Pelegrin, Gode iz Kočevja. — Wendlinger iz Breganca. — Rossmann iz Loga.

Umrli se v Ljubljani:

V deželnej bolnici:

11. marca: Gregor Kopač, gostač, 70 let, za slabljenjem. — Fran Jakšič, ruder, 42 let, za jetiko.

12. marca: Jožef Sterniša, pisar, 27 let, za jetiko. Reza Pečnik, učiteljska gojiteljica, 20 let, za jetiko.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
12. marca	7. zjutraj	746.7 mm.	— 3 6° C	sl. vzh.	jas.	0 00 mm.
	2. popol.	745.6 mm.	10 0° C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	745.9 mm.	3 2° C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura 3.2°, za 0.4° nad normalom.

Dunajska borza

dne 13. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 88.10	—	gld. 88.20
Srebrna renta	88.20	—	88.20
Zlata renta	109.95	—	110.05
5% marenca renta	10.215	—	102.30
Akcije narodne banke	934 —	—	933 —
Kreditne akcije	315.25	—	315.75
London	119.35	—	119.25
Srebro	—	—	—
Napol.	9.43 1/2	—	9.43
C. kr. cekini	5.61	—	5.62
Neumske marke	58.49	—	8.40
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	133 gld.	59 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	177	75
Ogerska zlata renta 4%	102	105	—
Ogerska papirna renta 5%	98	65	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120	25
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	117	50	—
Kreditne srečke	100 gld.	186	—
Rudolfove srečke	10	20	75
Akcije anglo-avstr. banke	120	161	25
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	—	—

Javna zahvala.

Vsem ljubim prijateljem in znancem, kateri so se udeležili pogreba mojega očeta

Florijana Polše-ta

dne 11. marca 1890 v Litiji, izrekam s tem svojo najsrcejšo zahvalo.

V Trbovljah, dne 12. marca 1890.

(216)

Florijan Polše.

Zahvala.

Iskrena zahvala vsem, ki so mej bolezni in ob smrti nepozabljivega nam sopoga, oziroma očeta, deda in tista, gospoda

FELIKSA MAGOLIČA

izkazali svoje sočutje, kakor tudi darovatjem krasnih vencev in mnogoštevilnim spremjevalcem pojavnega k večemu počitku, posebno pa gospodom povecem slavnega delavskega pevskega društva "Slavec" za ganljivo nagrobnico.

V Ljubljani, 13. dan marca 1890.

(220)

Rodbina Magoličeva.

Ponudba.

200 litrov najfinješega, doma skuhanega, naravnega brinovca

po 2 gld. liter, v majhnem ali velikem naročilu, dobi se pri (206—2)

Franju Paulinu v Šentrupertu (Dolenjsko).

Mi s tem naznanjam, da gospod Avgust Müller več ne pripada našej tvrdki, torej ni več opravičen opravljati za firmo našo kakeršnih si bodi poslov.

(219)

Z velespoštojanjem

Za zalogo piva bratov Reinighaus v Ljubljani Makso Zinnauer.

Otvorjenje gostilne v Medvodah.

Usojam si uljudno naznanjati p. n. občinstvu, da sem prevzel občno znano

gostilnico

gospe Marije Jamnik po dom. Tosnik

v Medvodah

in jo budem otvoril v sredo 19. marca t. l.

Za dobre pižne in izvrstna jedilla se bode najboljše skrbelo.

Anton Gruber
gostilničar.

(217—1)

Ker mi vsled naglega premeščenja s Krškega v Litijo ni bilo mogoče posloviti se osobno pri vseh dragih prijateljih, tovariših in znancih — zlasti v bližnji okolici Krške, kličem vsem tem potom prisrčni

"Z Bogom!" in "Na zdar!"

V Litiji, dne 12. marca 1890.

Jernej Ravnikar.

Na najnovješji in najboljši način

umetne (1083—20)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombiranje in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem žive

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckega (čevljarskega) mostu, I. nadstropje.

IVAN JAX

v Ljubljani.

Velika zaloga
šivalnih strojev
za rodovine in obrtnike.

Dr. Friderik Lengel-ov

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, katere teče iz breze, ako se navrta njen deblo, je od pamтивka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Áko se namaže zvečer žujim obraz ali drugi deli polti, ločijo se že drugi dan nezadne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kože pike ter mu daje mladostno barvo; polti podlaže beloto, nežnost in čvrstoš; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogorce, nosno rudečino, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50.

Zaloga v Ljubljani pri U. pl. Trnkočevi-Jli, lekarji. (179—25)

Naznanilo.

Podpisani uljudno naznanjam, da bode

KAVARNA, EVROPA

za časa popravljanja premeščena

v gostilniške prostore v isti hiši.

Anton Krapš
kavarnar.

(218—1)

Naznanilo.

Castitim gospodom naročnikom in prijateljem

pivovarne Senožeške

usojam si naznaniti, da se bode v prihodnje

izvrstno sveže pivo

po najkulantnejših cenah izdavalno in prosi za mnogo brojna naročila

Tomaž Holt
posestnik pivovarne v Senožečah.

(171—5)